

на прагненні отримати цікаві деталі. Тобто, за кожним висловом і згадкою мусить критися якась конкретна історія, яка візуалізує розповідь [4, 121]. Це правило незмінне для телевізійного формату. Задля встановлення емоційного контакту із співрозмовником варто налаштуватися на його темпоритм мовлення, розмовляти тією ж мовою, що і респондент, бути доброзичливим та готовим зрозуміти співрозмовника. Найкраща тактика – це намагатися поставити себе на місце героя та висловити щире зацікавлення його розповіддю, а також бути готовим допомогти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Sawatsky J. *Insiders: Power, Money and Secrets in Ottawa* / J. Sawatsky. – Toronto : McClelland & Stewart, 1987. – 290 p.
2. Metzler K. *Creative Interviewing : The Writer's Guide to Gathering Information by Asking Questions*. – 2nd Edition / K. Metzler. – New Jarcey : Prentice Hall, 1989. – 382 p.
3. Лукина М. М. *Технология интервью : учебное пособие для вузов*. – 2-е изд., доп. / М. М. Лукина. – М. : Аспект Пресс, 2008. – 191 с.
4. Лазутина Г. В. *Основы творческой деятельности журналиста : учебное пособие* / Г. В. Лазутина. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 240 с.

Турчина Н. М.,
магістрантка,
Запорізький національний
технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОТОНАРАТИВУ У ТРАВЕЛОГАХ

У світовій літературі здавна існує жанр травелогу (від англ. travel – дорога, мандрівка, подорож, пов'язана з великими територіальними переміщеннями, і грец. logos – слово, вчення, наука – розповідь про мандрівку, подорож). Існують різні варіанти написання цього терміна українською мовою: «травелог» і «тревелог». Перевага надається вживанню терміну «травелог».

Як зазначає С. Лучинська [2], журнал-травелог як вид видання підпадає під різні класифікаційні схеми. Це може бути категорія «корисне дозвілля» в рамках розважальної періодики або традиційне визначення у вигляді науково-популярних чи науково-пізнавальних журналів. Тому дуже важливо визначити вид журнального видання термінологічно та класифікаційно. Тим паче, що цей вид містить в собі різноманітні підвиди та мо-

дифікації, які також перешкоджають чіткості визначення певної дефініції.

Однією з найважливіших складових травелогів є візуальне наповнення. Кожна фотографія в туристичних журналах несе в собі певну історію. Саме в тревел-виданнях ілюстрації часто виступають не як доповнення до тексту, а як самостійні, завершені матеріали. Наратив у зображальних матеріалах відіграє важливу роль та допомагає читачу переміститися до того місця, яке зображене, та поринути в його культуру та специфіку.

Кожен текст та кожне зображення несе в собі, окрім явної інформації, ще й прихований смисл, який автор передає реципієнту, – так звану, власну історію. Коли в звичайній розповіді чи журналістському матеріалі з'являється суб'єктивна думка автора, його емоції чи оцінка, тоді виникає наратив.

Використання поняття «наратив» стало досить швидко широковживаним, незважаючи на те, що воно з'явилося в контексті гуманітарних наук порівняно нещодавно. Традиція існування дослідження наративу в теорії літератури та лінгвістики існує, натомість, вже довгий час. Внаслідок цього концептуальна і аналітична сила цього поняття залишається неясною.

Існує кілька версій про походження терміна, точніше, кілька джерел, з яких він міг з'явитися. Згідно з однією з них, найменування «наратив» бере початок від слів *narrare* і *gnarus*, які в перекладі з латинської мови означають «знаючий про що-небудь» і «експерт». В англійській мові також є схожий за змістом і звучанням слово *narrative* – «розповідь», яке не менш повно відображає суть наративної концепції. Сьогодні наративні джерела можна виявити практично у всіх наукових галузях: психології, соціології, філології, філософії, журналістиці. Але для вивчення таких понять, як наративність, нарація, наративні техніки та інших існує окреме самостійне напрям – наратологія [3].

Обидва етимологічних джерела несуть в собі єдиний сенс – донесення знання, розповідь. Тобто, наратив – це якесь оповідання про що-небудь. Проте не варто плутати це поняття з простою розповіддю. У наративної оповіді є індивідуальні характеристики та особливості, які й призвели до виникнення самостійного терміна.

З словами дослідниці О. Довидової [1], сутність фотографічного наративу полягає в його афективності; афект цей належить глядачеві. Фотографічний наратив існує лише в акті споглядання, коли глядач знаходиться один на один з фотографією. Історія, яку розказують глядачеві фотографії, твориться саме під час їх перегляду; переказати її словами іншому глядачеві неможливо.

Журнальні видання продовжують використовувати фотографію як окремий жанр. У таких матеріалах, які складаються виключно зі світлин, найяскравіше простежується наявність нарративу. Адже читач повинен, переглянувши знімки, зрозуміти ту історію, яку хотів розказати автор, фотограф. Такий спосіб подачі матеріалів через фотографію активно використовується у тревел-виданнях. Автор таких матеріалів мусить через світлини розказати та показати читачеві, що він побачив у тій чи іншій країні, розповісти про культуру, звичаї та особливості населення чи природи, наприклад.

Отже, фотонаратив залишається малодослідженим, не зважаючи на те, що він потрапляє на очі людям скрізь: в газетах, журналах, на вулиці, в книжках, в інтернеті. У тревел-виданнях активно використовується виклад історії крізь призму фотоілюстрації, оскільки автору необхідно через один знімок передати всю картину побаченого. Якщо ж у травелозі вміщено фотографію людини, то через неї глядач має зрозуміти всю історію життя цієї особи, яка зацікавила фотографа.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Давыдова О. Нарратив в фотографии : аффект вне времени : Языки культуры [Електронний ресурс] / О. Давыдова. – Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/narrativ-v-fotografii-affekt-vne-vremeni>
2. Лучинская С. Журналы-травелоги в условиях глобализации масс-медиа : автореф. дис. ... кандидата филол. наук : 10.01.10 «Журналистика» / С. Лучинская // Кубанский государственный университет. – Краснодар, 2009. – 22 с.
3. Наратив – що це таке? Наративні джерела і техніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://faqkr.ru/osvita/147404-narativ-shho-ce-take-narativni-dzherela-i-tehniki.html>